

GEMEENTE BEDUM

RAAD : 8 en 10 november 2016
AGENDAPUNT : 4
RV-NUMMER : 059

ONDERWERP : Begroting 2017

VOORGESTELD : Wij stellen u voor de aangeboden programmabegroting 2017 inclusief
BESLUIT meerjarenraming 2018–2020 en de bijlagen vast te stellen;

TOELICHTING :

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2017. Wij zijn erin geslaagd u een structureel sluitende begroting en meerjarenperspectief aan te bieden. Wij hebben ons bij de opstelling van deze begroting gehouden aan de geschetste kaders, zoals beschreven in de voorjaarsnota 2016. Dat betekent dat geïnventariseerde wensen en ontwikkelingen die zijn benoemd in de voorjaarsnota, financieel zijn verwerkt in deze begroting. Onzekerheden blijven echter bestaan. Wij noemen de mogelijke effecten van de decentralisaties, het aardbevingsdossier en een aankomende herindeling.

Het komend begrotingsjaar 2017 sluit met een structureel overschot van ongeveer € 22.000. De meerjarenraming sluit in 2020 met een structureel overschot van ongeveer € 202.000. Het overschot loopt in de jaren gestaag op door de ontwikkeling van het accres in de algemene uitkering. In verband met de reeds aangehaalde onzekerheden, het grillige verloop van de algemene uitkering en de ontwikkelingen op andere terreinen (o.a. de bespaarde rente en de uitvoering van het scholenproject) is het verstandig terughoudend om te gaan met aanvullende claims op onze algemene reserve of op de veronderstelde structurele ruimte. De ontwikkelingen en onzekerheden zullen later in dit voorstel nader worden toegelicht.

Het jaar 2017 zal onder andere in het teken staan van het de verdere uitwerking van het aardbevingsdossier, de aanstaande herindeling en de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Jeugdzorg, de Awbz en de Participatiewet. Deze decentralisaties in het sociale domein brengen nog steeds risico's met zich mee. Vooralsnog hebben we dit sociaal domein (jeugdzorg en nieuwe Wmo) weer budgettair neutraal in de begroting verwerkt.

In het jaar 2017 worden projecten/plannen uitgevoerd, nader uitgewerkt of (verder) in ontwikkeling genomen, zoals:

- Decentralisatie Jeugdzorg, Awbz; en de uitvoering van de Participatiewet;
- Mogelijke herindeling;
- Aardbevingen/leefbaarheid;
- Herinrichting stationsgebied;
- Reconstructie Waldadriëft;
- Verdere uitwerking oostelijke ontsluitingsweg FrieslandCampina DOMO;
- Centrumplannen.

In dit voorstel zijn er twee onderwerpen die we nader willen belichten:

1. De toekomst van bestuurlijk Groningen;
2. De financiële positie en risico's van de gemeente Bedum.

De toekomst van bestuurlijk Groningen

Op 6, 7 en 8 september 2016 hebben de raden van de BMW-gemeenten (Bedum, de Marne, Winsum en Eemsmond) het “verkennend startdocument” besproken. Om de opstelling hiervan was door het provinciebestuur gevraagd. Dat document verkreeg unanieme steun in de vier gemeenteraden.

In dit document wordt aangetoond dat de vier BMW-gemeenten samen een bestuurskrachtige nieuwe gemeente met rond 50.000 inwoners kunnen vormen. Deze kan qua omvang van bestuur en organisatie haar taken adequaat en professioneel uitvoeren.

Dat startdocument is aan het provinciebestuur toegezonden. Dit heeft op 29 september 2016 laten weten het inhoudelijk een goede basis te vinden voor het vervolg daarvan, ook omdat het in de betrokken raden groot draagvlak heeft verkregen. Het werd op het provinciehuis beoordeeld als een document dat een goede basis vormt voor het opstellen van een herindelingsontwerp.

Deze werkzaamheden nemen we nu ter hand, want we willen de nieuwe gemeente per 1 januari 2019 realiseren. We verwachten dit ontwerp in 2016 aan u te kunnen voorleggen.

Behalve raadsbrede steun voor de BMW-variant zijn begin september 2016 ook opmerkingen gemaakt over de G7-variant, dus met DAL (Delfzijl, Appingedam en Loppersum erbij). Dat is niet verwonderlijk, want drie van de vier BMW-gemeenten vonden dat een sterkere en toekomstbestendiger oplossing voor de aanpak van de forse opgaven in Noord Groningen. Inmiddels heeft u kennis kunnen nemen van de notitie van Delfzijl en Loppersum d.d. 20 september 2016. Die gemeenten wijzen daarin de G7-variant opnieuw af en houden een pleidooi voor de DEAL-variant. Het provinciebestuur heeft hierop geconstateerd dat hiervoor slechts beperkt draagvlak is. Met die notitie, opstelling en constatering is dus de DEAL-variant maar ook de G7-variant onhaalbaar.

Het college van GS heeft ook die balans opgemaakt en is voornemens het open overleg met de 7 gemeenten met die conclusie af te ronden en vervolgens het initiatief tot herindeling terug te leggen bij de BMW-gemeenten. Het provinciebestuur vindt het nodig dat daaraan voorafgaand die BMW-richting (nogmaals) door uw raad wordt bevestigd, nu zonder verwijzing naar alternatieven of andere voorkeuren. De vaststelling van de tweesporen strategie en de gelijktijdige medewerking aan de G7 variant, zijn daarmee door de tijd, gebeurtenissen en besluitvorming elders vervallen.

Een dergelijk voorstel is geagendeerd voor een extra raadsvergadering op 13 oktober 2016.

Begrotingsontwikkeling

De concept begroting geeft voor 2017 een structureel overschot van ongeveer € 22.000. In vergelijking met de voorjaarsnota waar een tekort van ongeveer € 41.000 werd verwacht, is het nu begrote resultaat een stuk positiever. Het positieve beeld heeft voornamelijk te maken met de effecten van de mei- en de septembercirculaire, de door de nieuwe BBV gewijzigde systematiek van rentetoerekening, een ander gehanteerd omslagpercentage voor de rentelasten voor nieuwe investeringen en een aantal andere doorgevoerde wijzigingen en ontwikkelingen. Het gevolg van de genoemde wijziging in de BBV is echter wel dat de algemene reserve niet meer jaarlijks gevuld zal worden door de toegerekende rente over de eigen financieringsmiddelen. Dit legt een beperking op het gebruik van de algemene reserve als dekkingsmiddel voor incidentele projecten.

In de voorjaarsnota zijn de volgende wensen voor nieuw beleid opgenomen, waarvoor (uitgezonderd Social Media) nog (structurele) ruimte in de begroting moest worden gevonden. In de voorliggende stukken zijn deze wensen ingevuld, waarbij wordt voorgesteld de eventuele cofinanciering voor leefbaarheidsprojecten in 2017 per geval incidenteel te dekken uit de algemene reserve:

- Projecten leefbaarheid/bevingen € 50.000 (incidenteel dekken uit de AR)
- Dorpencoördinator € 46.000
- Subsidie stichting De Beemden € 25.000

- Social Media € 10.000
- Reconstructie Waldadrift € 18.000 (kapitaallast v.a. 2018)

Bij het gepresenteerde begrotingssaldo moet echter opgemerkt worden dat er nog verschillende risico's en wensen bestaan, die ook reeds in de voorjaarsnota zijn benoemd. In dit kader noemen we de vergaande ontwikkelingen in het sociale domein, mogelijke herindelingen en nog niet gerealiseerde bezuinigingsmaatregelen.

Afstemming met de voorjaarsnota:

Saldovergelijking voorjaarsnota vs. begroting		
Saldo Voorjaarsnotanota	-€ 41.000	
Saldo huidige ramingen	€ 22.000	
Verschil t.o.v. voorjaarsnota 2016		€ 63.000

In onderstaande tabel een samengevat overzicht van de belangrijkste afwijkingen van de kaderstelling:

Verklaring verschil Voorjaarsnota 2016 en begroting 2017		
Saldo voorjaarsnota	€ -41.000	
Saldo huidige ramingen	€ 22.000	
Verschil		€ 63.000
<i>Voordelen:</i>		
Mei-/Septembercirculaire	€ 37.000	
Bespaarde rente	€ 314.500	
BTW voordeel Rioolheffing en Afvalstoffenheffing	€ 94.500	
WSW	€ 25.000	
		€ 471.000
<i>Nadelen:</i>		
Stelpost personele lasten	€ -100.000	
Omslagrente bij berekening heffingen	€ -63.000	
Doorbelasting overhead naar afval en riolen	€ -34.000	
Dorpencoördinator	€ -43.000	
Veiligheidsregio	€ -39.000	
Sociale Zaken	€ -38.000	
Subsidie st. De Beemden	€ -25.000	
Sociale Recherche	€ -12.000	
BBZ	€ -20.000	
Luchtfoto's	€ -7.000	
Overige voordelen/nadelen per saldo	€ -27.000	
		€ -408.000
Saldo		€ -

Toelichting diverse posten:

Mei-, Septembecirculaire

De meicirculaire gaf voor 2017 een negatief beeld te zien. Dit is echter gecompenseerd door het positieve accres in de septembecirculaire. Per saldo pakt het € 37.000 voordeliger uit dan bij de voorjaarsnota werd voorzien.

Bespaarde rente

Eén van de aanbevelingen in de vernieuwing BBV is het advies om geen bespaarde rente meer te hanteren. Deze aanbeveling wordt op korte termijn naar alle waarschijnlijkheid een verplichting. Er zitten uiteraard wel wat haken en ogen aan het afschaffen van de bespaarde rente. Zo betekent dit in de exploitatie een aanzienlijk voordeel, doordat de fictieve rentelasten over de eigen financieringsmiddelen niet meer naar de activiteiten worden doorbelast. Daar staat echter tegenover dat er ook geen jaarlijkse toevoeging aan de Algemene Reserve meer plaats vindt van deze rente. In die zin is het in feite een boekhoudkundig voordeel door een verschuiving van de algemene reserve naar de exploitatie.

Door het niet meer hanteren van rente over de eigen financieringsmiddelen worden er ook minder rentelasten toegerekend aan de riool- en afvalstoffenheffing. Gevolg daarvan is uiteraard dat er meer rentelasten achterblijven in de exploitatie van de gemeente, die niet worden gedekt uit een belastingopbrengst. In het vervolg van de verschillenanalyse komt dit punt nog aan de orde.

BTW afvalstoffenheffing

De geraamde kosten voor de inzameling van huishoudelijk afval en de riolen vallen in deze begroting hoger uit dan in 2016. Deze hogere kosten leiden uiteraard tot meer te betalen BTW. Door deze hogere BTW, die mee mag worden genomen in de tariefstelling, ontstaat een voordeel in de exploitatie.

WSW

De bijdrage aan Ability laat voor 2017 een iets voordeliger beeld zien dan in de meerjarenraming bij de begroting 2016 was voorzien. Dit geeft een voordeel van ca. € 25.000. Daarentegen is het beeld voor de meerjarenraming fors negatief. Het Bedumer aandeel in de tekorten voor de WSW en Sociale zaken lopen samen met ruim € 90.000 extra op in 2020, ten opzichte van de bestaande meerjarenramingen.

Stelpost personele lasten

In de begroting is een stelpost opgenomen van € 100.000 voor uitzetting van personele lasten op het terrein van de stijgende pensioenpremies, het Individueel Keuzebudget (IKB) en de invoering van het functiewaarderingssysteem HR21.

Omslagrente bij berekenen heffingen

Dit item speelt voornamelijk bij de rioolheffing en in iets mindere mate bij de afvalstoffenheffing. Als gevolg van de vernieuwing BBV mogen er geen oude annuïtaire rentepercentages of rente over eigen financieringsmiddelen meer aan de heffingen worden toegerekend. Er moet verplicht gerekend worden met het rente-omslagpercentage dat gebaseerd is op de daadwerkelijke rentelasten. Hierdoor kunnen we minder rente toerekenen aan deze heffingen (met name riool). Dat betekent minder inkomsten uit de heffingen en dus een extra last in de gemeentelijke exploitatie.

Lagere doorbelasting overhead naar afval en riolen

Door de vernieuwing BBV moet de overhead zoveel mogelijk rechtstreeks worden toegerekend aan de activiteiten. Slechts de overhead die niet rechtstreeks aan activiteiten kan worden toegerekend, wordt via een 'fictieve' opslag voor overhead op de salarislaster meegenomen in de berekening van het tarief van afvalstoffen- en rioolheffing. Voor de riolen valt het effect van deze verandering mee. Voor de afvalstoffenheffing daarentegen betekent het een veel lagere doorbelasting qua overhead naar de afvalactiviteiten, waardoor het tarief voor de afvalstoffenheffing daalt. Voor de gemeentelijke begroting betekent een lagere doorbelasting van overhead naar de afvalproducten een grotere last voor de rest van de gemeentelijke exploitatie.

Dorpencoördinator

In de voorjaarsnota heeft u de wens uitgesproken om te komen tot een structurele inzet van een dorpencoördinator. Structureel worden de kosten geraamd op € 43.000. In de voorjaarsnota was deze wens incidenteel afgedekt voor 2016. In deze begroting hebben we de lasten structureel meegenomen.

Veiligheidsregio

Onze bijdrage voor de Veiligheidsregio is gestegen. Dit heeft onder ander te maken met de geraamde opleidingskosten en de lokale heffingen. Deze maakten voorheen geen onderdeel uit van de begroting van de Veiligheidsregio.

Sociale zaken

Onze bijdrage voor de samenwerking SOZA stijgt. Dit heeft onder andere te maken met de gehanteerde verdeelsleutel. Om te komen tot transparante en eenduidige verdeling van de kosten van de nieuwe uitvoeringsorganisatie Participatie Noord Groningen, hebben we ervoor gekozen de verschillende verdeelsleutels voor het onderdeel Sociale Zaken los te laten en over te gaan tot één verdeelsleutel op dit terrein. Het gevolg daarvan is een hogere bijdrage voor onze gemeente in deze samenwerking.

Subsidie st. De Beemden

In de voorjaarsnota is een incidentele verhoging van de subsidie van de stichting De Beemden opgenomen van € 25.000. Structurele ruimte zou gevonden moeten worden in deze begroting. In de gepresenteerde cijfers in deze begroting is deze structurele verhoging opgenomen.

Sociale recherche/BBZ

Op basis van ervaringscijfers en ontwikkelingen in het bestand is een verhoging van deze posten in de begroting noodzakelijk.

Luchtfoto's

In 2017 is er weer budget nodig voor het maken van luchtfoto's. Dit was nog niet in onze kaders opgenomen.

Meerjarenraming

Een meerjarig sluitende begroting is één van de belangrijkste kenmerken van een financieel gezonde gemeente. Mede met behulp van het maatregelenpakket dat u bij de begroting 2015 heeft vastgesteld, hebben wij een structureel sluitende meerjarenraming kunnen opstellen. Deze meerjarenraming kunt u vinden op pagina 149 e.v. van de begroting.

De meerjarenraming laat een positiever beeld zien dan we bij de kaderstelling verwachtten. Rekening houdend met de effecten van de mei-septembercirculaire, zouden we in 2020 uitkomen op een verwacht positief resultaat van ongeveer € 202.000.

In de afgelopen jaren hebben wij door de financiële druk de tering naar de nering moeten zetten, hebben we kritisch naar onze begroting gekeken en de pijn zoveel mogelijk verdeeld over de verschillende beleidsterreinen. Nu deze druk is afgenomen en er weer investeringsruimte ontstaat, hebben we nog eens kritisch gekeken naar de doorgevoerde bezuinigingen en hebben we voor een aantal posten financiële ruimte gereserveerd in het meerjarig perspectief. Deze posten worden hieronder kort beschreven

Efficiency als gevolg van herindeling

Eén van de doorgevoerde maatregelen was een structurele bezuiniging van in totaal € 100.000 in het meerjarig perspectief als gevolg van vermeende efficiencyvoordelen door schaalvergroting. Wij zijn echter van mening dat deze efficiencyvoordelen voorlopig niet haalbaar zijn en hebben deze post niet meer opgenomen in de meerjarenraming.

Centrumplannen

De afgelopen jaren hebben we twee jaarschijven van structureel € 25.000 ten behoeve van de Centrumplannen geschrapt. Wij stellen voor één jaarschijf weer op de voeren in 2018. In de meerjarenraming ziet u derhalve dat het bedrag voor de stelpost 'herstructureringsfonds' in 2018 is verhoogd van € 25.000 naar € 50.000 structureel.

Cofinanciering leefbaarheidsprojecten

In de voorjaarsnota sprak u de wens uit ruimte te reserveren voor eventuele cofinanciering van leefbaarheidsprojecten. Wij stellen voor eventuele cofinanciering in 2017 te dekken uit de algemene reserve. In de meerjarenraming hebben wij hiervoor in 2018 € 50.000 structureel opgenomen.

Reconstructie Molenweg/Boterdiep ZZ

In combinatie met de voorgenomen investering in de betonnen damwanden langs de Molenweg, stellen we u voor structurele ruimte in de meerjarenramingen te reserveren ter dekking van de kapitaallast. Wij hebben daarom in 2020 een structureel bedrag van € 50.000 opgenomen.

Subsidie Welzijnsinstellingen

Voor 2018 was er een extra bezuiniging op de subsidie van de stichting Welzijn Bedum opgenomen. Het eerste deel van de bezuinigingsopgave van ca. € 50.000 is reeds gerealiseerd. Het gaat nu nog om een restant taakstelling van € 10.000. Wij stellen u voor hiervan af te zien om een goede overgang naar de invulling van nieuwe maatschappelijke taken zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Afronden Investerings

Uw raad heeft bij de behandeling van de voorjaarsnota de wens uitgesproken dat ons college zich inspant voor het creëren van ruimte voor investeringen. Het investeringskrediet met betrekking tot de warmte installatie van De Beemden is in dit kader afgesloten, hetgeen een positief effect heeft op de kapitaallasten in meerjarig perspectief.

Na verwerking van bovenstaande posten komen we uit op onderstaande ontwikkeling van het structurele begrotingssaldo tot en met 2020:

2017	2018	2019	2020
€ 22.000	€ 166.000	€ 204.000	€ 202.000

Investerings

In de begroting zijn ook de geplande investeringen opgenomen voor 2017 tot en met 2020. Ook deze investeringslijsten zijn kritisch bekeken. Het spreekt voor zich dat wij ook de komende jaren de geplande investeringen kritisch blijven beschouwen. De investeringen op de lijst voor 2017 worden bij het vaststellen van deze begroting beschikbaar gesteld. De investeringslijsten van 2018 tot en met 2020 hebben een indicatief karakter en dienen voornamelijk voor een goede schatting van de verwachte kapitaallasten in de komende jaren.

Gezien de budgettaire ruimte die in het meerjarig perspectief is ontstaan, hebben wij gemeend om een deel van bestaande wensen tot investeringen in de openbare ruimte op de investeringslijsten op te nemen. Concreet betekent dit een geraamde investering voor herstel van betonnen damwanden in de jaren 2018 en 2019. De kapitaallasten van deze investeringen zijn verwerkt in het gepresenteerde meerjarige perspectief.

Reserves en voorzieningen

Wij hebben in de aanloop naar de begroting 2015 de risicokaarten, die we opnemen in de paragraaf Weerstandsvermogen, geactualiseerd. Tevens hebben we deze kaarten door onze accountant opnieuw laten doorrekenen. Dit leidde tot een benodigde weerstandscapaciteit van € 2,8 miljoen. Deze grens hebben we in deze begroting gehandhaafd. In 2017 zullen we ter voorbereiding op de begroting 2018 de

risicokaarten opnieuw actualiseren en kwantificeren. Een nieuwe doorrekening zal dan kunnen leiden tot een gewijzigde benodigde weerstandscapaciteit.

Gezien het feit dat onze beschikbare weerstandscapaciteit momenteel afgerond € 4.497.000 bedraagt en onze benodigde weerstandscapaciteit € 2.800.000 is, mag geconcludeerd worden dat ons weerstandsvermogen momenteel voldoende is. In het verleden is afgesproken een buffer van € 600.000 voor eventuele noodreparaties in de openbare ruimte aan te houden. Deze buffer komt bovenop de berekende benodigde weerstandscapaciteit. Echter, als we in ogenschouw nemen welke wensen voor onderhoud in de openbare ruimte we inmiddels hebben ingevuld, dan mag geconcludeerd worden dat de druk op de afgesproken buffer minder is geworden.

Gezien de reeds eerder benoemde risico's en ontwikkelingen dient terughoudend om te worden gegaan met de inzet van de algemene reserve. Het voornaamste aspect in deze ontwikkelingen betreft de bespaarde rente. Doordat de bespaarde rente niet meer aan onze algemene reserve wordt toegevoegd, zal deze reserve nog slechts minimaal gevoed worden. Slechts eventuele rekeningresultaten zullen de reserve aanvullen.

Naast de reeds benoemde risico's geven we hieronder een nadere beschrijving en onderbouwing van de risico's en ontwikkelingen.

Risico's en ontwikkelingen

Onderwijshuisvesting

U bent onlangs separaat geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het transitieplan onderwijshuisvesting. Hierbij is voorgesteld de boekwaarde van de scholen die aan het onderwijs worden onttrokken versneld af te schrijven en dit te dekken uit de algemene reserve voor een bedrag van ca. 1,6 ME. De rijksvergoeding voor dit project wordt gebruikt ter dekking van de investeringen in de schoolgebouwen en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten. Voor de benodigde investeringskredieten zullen we later bij u terug komen. De verwachte financiële effecten van de voorgestelde werkwijze zijn reeds verwerkt in deze begroting.

Investerings in openbare ruimte

In de voorjaarsnota 2011 hebben wij reeds een aantal wensen aan u voorgelegd, waarvoor toen nog geen financiële ruimte kon worden gevonden. Het ging daarbij onder andere om de reconstructie van de Waldadrift, kademuren, natuurvriendelijke oevers, beschoeiingen en een aantal andere wensen. Voor een aantal van deze wensen zijn nog steeds geen financiële middelen beschikbaar.

Een aantal andere wensen van deze lijst is echter de afgelopen jaren ingevuld. We stellen voor in deze begroting een tweetal investeringskredieten op te nemen voor het herstel van betonnen damwanden. Daarmee resteren er nog een tweetal wensen op het terrein van investeringen in de openbare ruimte. Deze betreffen de vervangingen van beschoeiingen en de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Groenonderhoud

In de begroting 2015 is het budget voor groenonderhoud door de bezuinigingsmaatregelen met 15% verlaagd. Wij hebben u eerder bericht dat het een forse opgave is om aanvullende maatregelen te nemen die leiden tot deze bezuiniging. Op het moment van behandelen van deze begroting heeft u een hierover een brief ontvangen. Deze zal apart met u worden besproken.

Onderhoud begraafplaatsen

Het onderhoud van de begraafplaatsen, met name de onverharde of bestrate paden, staat onder financiële druk door wijziging in de wetgeving voor het gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen. Om dit probleem op te lossen zullen investeringen op dit terrein nodig zijn. Wij komen apart bij u terug met een voorstel met betrekking tot dit onderhoud.

Decentralisaties

De transities van de AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet houden forse organisatorische en financiële risico's in voor de gemeenten. Hoe groot deze risico's zijn, is op basis van bestaande informatie nog steeds moeilijk te schatten. Op begrotingsbasis is inmiddels sprake van een overschot op het Sociaal Domein. We houden gezien alle ontwikkelingen in dit domein voorlopig vast aan budgetneutraliteit en stellen voor dit geraamde overschot voor dit terrein beschikbaar te houden.

Realisatie bezuinigingen

In de begroting 2015 is een fors bedrag aan bezuinigingen doorgevoerd die grotendeels direct konden worden geëffectueerd. De maatregelen zijn, op een enkele na, inmiddels gerealiseerd. Het nog niet gerealiseerde deel hebben we op de stelposten opgenomen. Voorzichtigheidshalve hebben wij een stelpost opgenomen. De stelpost is bedoeld voor bezuinigingen die niet of niet ten volle zijn of kunnen worden gerealiseerd.

De nog niet gerealiseerde bezuinigingsmaatregelen betreffen het groenonderhoud en een restant van de bezuiniging op de subsidie van de muziekschool. Deze laatste zal in de komende jaren stapsgewijs worden gerealiseerd. De voorgenomen bezuiniging op het beheer van de sporthal is inmiddels wel gerealiseerd en als zodanig verwerkt in deze begroting.

Gevolgen aardgaswinning

De gevolgen van de aardgaswinning waren en worden binnen onze organisatie steeds meer voelbaar. Op verschillende terreinen wordt ambtelijke inzet verlangd. Verder worden er plannen gemaakt in het kader van de leefbaarheid, er wordt bemiddeld in individuele gevallen, de versterkingsopgave van de schoolgebouwen is gestart, de pilot Onderdendam is gestart, het aantal sloopmeldingen en aanvragen omgevingsvergunning neemt toe door afhandeling van schade, uitvoering preventieve maatregelen en ten behoeve van versterking en de afhandeling daarvan is complexer. Tevens is er een overheidsdienst gevormd. Ook op andere terreinen is bestuurlijke en ambtelijke inzet noodzakelijk.

Zoals eerder aan u gemeld is onze inzet deze kosten van NAM/EZ terug te krijgen. Inmiddels hebben we een toezegging van een lumpsum vergoeding die voor onze gemeente € 270.000 per jaar bedraagt. Het is zeer de vraag of deze vergoeding toereikend is om onze gemaakte en te maken kosten op dit dossier te compenseren.

Herindeling

Reeds eerder in dit voorstel is aandacht geschonken aan het herindelingsproces. Dit legt de nodige druk op onze ambtelijke organisatie. Dit staat op gespannen voet met de vele ontwikkelingen die de komende jaren door de gemeenten moeten worden vormgegeven. Uiteraard moet daarnaast ook het reguliere werk doorgang vinden. Eventuele inzet in dit kader is niet meegenomen in deze begroting. Voor 2016 is reeds een incidentele bijdrage van de gemeenten voor het herindelingsproces gevraagd. Deze zullen we meenemen bij de najaarsnota 2016.

WSW

De geraamde bijdrage in het kader van de WSW laat voor 2017 een iets voordeliger beeld zien dan in de meerjarenraming bij de begroting 2016 was voorzien. De nu geraamde bijdrage is gebaseerd op de concept begroting 2017 van de nieuwe uitvoeringsorganisatie. In meerjarig perspectief loopt het tekort echter fors op. Er ligt dan ook nog een forse taakstelling om aan het financiële kader, dat uitgaat van budgetneutraliteit, te voldoen.

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen' gaan we uitgebreider in op de bestaande risico's.

Beleid

In de begroting zijn de diverse programma's opgenomen. Hierin staan de onderwerpen vermeld die door u zijn vastgelegd in het bestuursprogramma, zoals dat is behandeld in uw vergadering van 8 mei 2014.

Wij geven per programma weer wat wij met betrekking tot dat onderwerp willen gaan doen in 2017. Graag leggen wij de door ons aangegeven richting voor uitvoering in 2017 aan u ter bespreking voor.

Behandeling van de begroting in de raad

De behandeling van deze begroting staat gepland voor 8 en 10 november 2016. De vergadering zal beide avonden beginnen om 19.30 uur.

Voorstel

Wij stellen u voor de aangeboden programmabegroting 2017 inclusief meerjarenraming 2018 – 2020 en de bijlagen vast te stellen.

Bedum, 11 oktober 2016

Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,

De secretaris,

De burgemeester,

R. Wiltjer

drs. H.P. Bakker